

Storbedriftenes skatteforum

Finansdepartementet

Postmottak@fin.dep.no

Vår dato
14.02.2014

Deres dato
20.12.2013

Deres referanse
13/5555 SL HRu/KR

FORSKRIFT – BEGRENSNING AV FRADRAK FOR RENTEKOSTNADER I INTERESSEFELLESKAP

Storbedriftenes skatteforum ("SSF") er et forum for samråd om skattespørsmål som er aktuelle for de største bedriftene i Norge. Som ledd i dette vil SSF kunne gi høringsuttalelse til lov- og forskriftsendringer, og ta opp andre aktuelle skattespørsmål med skattemyndighetene.

SSF viser til høringsnotat av 20. desember 2013 fra Finansdepartementet med forslag til utfyllende forskrifter til bestemmelsene om begrensning av fradrag for renter til nærstående.

SSF finner innledningsvis grunn til å påpeke at det gir svært dårlig forutsigbarhet når det først lovfestes avskjæringsregler med virkeområde som går vesentlig lengre enn det formålet tilsier, og at unntak i forskrift for å avhjelpe dette først kommer etter at avskjæringsreglene trådte i kraft den 1. januar 2014.

Nedenfor følger noen merknader til selve forslaget.

Forslaget inneholder visse unntak fra skatteloven § 6-41 sjette ledd bokstav a om at rentefradrag for renter på ekstern gjeld skal avskjæres på samme måte som interne renter dersom et nærstående selskap har stilt sikkerhet for gjelden. Det foreslås i FSFIN § 6-41 første ledd at eksterne renter likevel ikke skal behandles som interne renter i følgende tilfeller:

- «a) i tilfeller der selskap eller innretning som direkte eller indirekte eies med 90 pst. eller mer av låntakeren har stilt sikkerhet for gjelden,*
- b) ved negativ pantsettelseserklæring i selskap eller innretning som låntakeren direkte eller indirekte har en eierandel i, eller*
- c) ved sikkerhet i form av pant i eierandel i låntakeren.»*

Begrunnelsen for unntakene er at det i slike tilfeller er verdien av låntakers egne eiendeler som danner grunnlaget for lånekapasiteten, og ikke sikkerhetsstillelsen fra det nærstående selskapet.

Storbedriftenes Skatteforum

ABB AS
Aker Solutions ASA
Den norske Bank ASA
Det Norske Veritas
Elkem AS
Gjensidige Bank ASA
Jotun AS
Kværner ASA
Marine Harvest ASA
Nordea Bank Norge ASA
Norsk Hydro ASA
Norske Skogindustrier ASA
Orkla ASA
Petroleum Geo-Services ASA
Sapa AS
Statkraft AS
Statoil ASA
Storebrand ASA
Telenor ASA
Wilh. Wilhelmsen ASA
Yara International ASA
Kongsberg Gruppen ASA

Sekretariat:

Anne-Ma Tostrup Smith
Statoil ASA
Tlf. 905 21 676
ATSM@statoilhydro.com

Einar Rognes
Telenor ASA
Tlf. 480 12 265
einar.rognes@telenor.com

Det er i FSFIN 6-41 andre ledd foreslått følgende unntak fra unntakene ovenfor:

(2) Unntakene i første ledd bokstav a og b gjelder ikke dersom en nærstående part, jf. skatteloven § 6-41 fjerde ledd, har stilt sikkerhet til fordel for

a. selskap eller innretning som har stilt sikkerhet som nevnt i første ledd bokstav a eller b, eller

b. selskap eller innretning som selskap eller innretning som nevnt i a har en direkte eller indirekte eierandel i.

1. Merknader til § 6-41 første ledd

i) Eierkrav ved sikkerhetsstillelse fra datterselskap

Det er i forslag til FSFIN § 6-41 første ledd bokstav a satt krav om at låntaker må eie, direkte eller indirekte, 90 pst eller mer dersom sikkerhetsstillelse fra datterselskap ikke skal medføre at eksterne renter blir behandlet som interne. Departementet uttaler i punkt 2.2 i høringsnotatet at dette tilsvarer eierandelen som kreves for at aksjeselskaper skal inngå i et såkalt skattekonsern, jf. skatteloven § 10-4. Etter skatteloven § 10-4 kreves en eierandel på ”mer enn ni tideler”. Det er følgelig motstrid mellom forskriftsutkastet § 6-41 første ledd bokstav a og høringsnotatets punkt 2.2.

SSF mener uansett at dette eierkravet er satt for høyt, og at det bør reduseres til 50 pst. Grunnen er at lånekapasiteten til morselskapet i mindre grad påvirkes av sikkerhetsstillelse fra et datterselskap selv om eierandelen er mindre enn 90 pst.

ii) Delvis sikkerhetsstillelse

Det er ikke uvanlig at det stilles sikkerhet for kun deler av et lån, for eksempel ved at kausjonsansvaret er begrenset til en prosentvis andel av lånet, eller ved at sikkerhetsstillelsen på annen måte er beløpsbegrenset. SSF antar at henvisning i skatteloven § 6-41 sjettede ledd til at gjelden anses som opptatt hos en nærstående «*så langt*» en nærstående part har stilt sikkerhet, innebærer at det kun vil være den delen av lånet som omfattes av sikkerhetsstillelsen som skal anses som intern. For å klargjøre dette foreslår vi at det legges til en ny bokstav d til FSFIN § 6-41 første ledd:

d. ved delvis sikkerhetsstillelse for del av lån som ikke er omfattet av sikkerhetsstillelsen.»

2. Merknader til § 6-41 annet ledd

i) Presisering hvor det er stilt sikkerhet fra annen nærstående part

Begrunnelsen for dette unntaket, som fremgår av høringsnotatet, er at dersom et datterselskap har stilt sikkerhet for morselskapet, og et annet nærstående selskap har stilt sikkerhet til fordel for datterselskapet, så vil sikkerheten fra det andre nærstående selskapet kunne gi grunnlag for lån ut over det morselskapet kunne oppnådd bare gjennom sikkerhetsstillelse fra datterselskapet.

Formålet bak reglene tilsier at andre ledd – dvs. unntak fra unntak når annet nærstående selskap har stilt sikkerhet - ikke bør gjelde dersom også det andre nærstående selskapet direkte eller indirekte eies av låntaker som nevnt i første ledd.

Som et eksempel kan nevnes at selskap A eier 100 % av aksjene i selskap B og C. Selskap A tar opp lån i ekstern bank som selskap B stiller sikkerhet for. Unntak i første ledd bokstav a (ved direkte sikkerhetsstillelse) og bokstav b (ved negativ pantsettelse) gjør at rentene på det eksterne lånet fortsatt skal behandles som eksterne. Formålet tilsier at det samme må gjelde selv om selskap C i tillegg stiller sikkerhet til fordel for selskap B. Dette fordi sikkerhetsstillelse fra selskap C ikke gir selskap A lånekapasitet ut over det verdien på As eiendeler gir grunnlag for, og fordi en sikkerhetsstillelse fra selskap C til fordel for selskapet A ville vært omfattet av unntaket i første ledd.

Begrunnelsen for unntaket i første ledd er at verdiene i et heleid datterselskap (eventuelt et underliggende selskap som er eiet med minst 90 prosent) reflekteres i verdien av morselskapets aksjer i datterselskapet, og således ikke gir morselskapet økte lånemuligheter. Det er derfor vanskelig å se at en sikkerhetsstillelse fra et selskap som kunne stilt sikkerhet direkte til fordel for låntaker og vært omfattet av unntaket i første ledd, kan medføre at låntakers lånemuligheter øker dersom sikkerhetsstillelsen stilles til fordel for et annet underliggende selskap av låntaker.

I de tilfellene der låntaker direkte eller indirekte har en eierandel som nevnt i første ledd i det selskapet som stiller sikkerhet, mener vi at begrunnelsen for at unntaksreglene i annet ledd skal komme til anvendelse ikke er tilstede. Låntakerselskapet får ikke økte lånemuligheter som følge av en slik sikkerhetsstillelse.

Samme forståelse synes å være lagt til grunn i høringsnotatet punkt 2.5, der det fremgår at renter på morselskapets gjeld til banken skal anses som eksterne renter i konsernkontoordninger med kredittramme og sikkerhetsstillelse fra selskapene i fellesskap.

SSF mener det i forskriftene bør tas inn presisering som beskrevet ovenfor, om at FSFIN § 6-41 andre ledd ikke skal gjelde dersom også det andre nærstående selskapet som stiller sikkerhet er eid av låntaker som nevnt i første ledd, da dette ikke fremgår klart av forslaget.

ii) *Krav om sammenheng eller beløpsbegrensning*

Etter forslaget og høringsnotatet punkt 2.5 skal FSFIN § 6-41 andre ledd gjelde alle former for sikkerhetsstillelse, uavhengig av om det er en sammenheng mellom på den ene side sikkerhetsstillelse fra et annet nærstående selskap til fordel for datterselskapet, og på den annen side sikkerhetsstillelse fra datterselskapet til fordel for morselskapet.

SSF mener dette blir alt for strengt, og at det kan gi helt urimelige utslag. Som eksempel kan nevnes at selskap A eier 100 % i selskap B som igjen eier 100 % i selskap C. Selskap B tar opp lån i ekstern bank på MNOK 1.000 som datterselskap C stiller sikkerhet for. Unntak i første ledd gjør at renter på lånet fortsatt skal behandles som eksterne. Hvis morselskap A imidlertid stiller sikkerhet til fordel for selskap C, for eksempel en husleiegaranti på MNOK 1, så fører andre ledd til at rentene på hele det eksterne lånet på MNOK 1.000 skal behandles som interne. Dette gjelder selv om sikkerhetsstillelsen fra selskap A åpenbart ikke har påvirket selskap B sine lånemuligheter, og

til tross for at det heller ikke ellers er noen saklig eller beløpsmessig sammenheng mellom de to sikkerhetsstillelsene.

For å unngå denne type urimelige effekter mener SSF at andre ledd bare bør gjelde der det er en sammenheng mellom sikkerhetsstillelsene, dvs. der sikkerhetsstillelsen fra selskap A gjelder selskap C sine forpliktelser i henhold til sikkerhetsstillelse til fordel for selskap B. I det minste bør det være en beløpsbegrensning, slik at det kun er en andel av den eksterne gjelden tilsvarende størrelsen på sikkerhetsstillelsen fra selskap A som maksimalt kan avskjæres.

Med vennlig hilsen
for Storbedriftenes skatteforum

Einar Rognes